

অসমীয়া কবিতাৰ ইতিহাস

কবিতা মানৱ মনৰ সুকুমাৰ প্ৰকাশ। মানুহৰ এক সহজাত প্ৰৱণতা আছে, পোনপটীয়াকৈ কোৱা কথাৰ বিপৰীতে সুৰীয়া কথাৰ প্ৰতি মানৱমনে সহজেই আকৰ্ষণ অনুভৱ কৰে। এই সুকুমাৰপ্ৰীতিৰ ফলতে হয়তো এদিন কবিতাৰ জন্ম হৈছিল। পৃথিৱীৰ প্ৰতিটো সভ্য জাতিৰে সাহিত্যৰ আৰম্ভণি ঘটিছিল খুৱ সস্তৰ কাব্যৰ মাজেৰে। অসমীয়া সাহিত্যৰ ইতিহাসো কাব্যতে আৰম্ভ হৈছে। আৰম্ভণিৰ পৰা আজিলৈকে অসমীয়া কবিতাৰ এক দীঘলীয়া ইতিহাস আছে।

অসমীয়া কবিতাৰ ইতিহাসক দুটা ভাগত ভগাব পাৰি—মৌখিক কবিতা আৰু লিখিত কবিতা।

মৌখিক কবিতা মানে মুখপ্ৰচলিত কবিতা। পৃথিৱীৰ প্ৰায় আটাইবোৰ জাতিৰে সাহিত্য প্ৰথমে মৌখিক ৰূপতে জন্ম হৈছিল। আমাৰ অসমীয়া সমাজতো পূৰ্বে পৰা কিছুমান কাব্য ৰূপ মুখ পৰম্পৰাত প্ৰচলিত হৈ আহিছে। এইসমূহৰ লিখক আৰু লিখাৰ সময়ৰ কোনো স্পষ্ট তথ্য পোৱা নাযায়। পৰৱৰ্তীকালত সংৰক্ষণৰ বাবে এনেবোৰ মৌখিক কবিতাক লিখিত ৰূপ প্ৰদান কৰা হ'ল। এইসমূহক গীতিকবিতা, লোককবিতা আদি ভিন্ন নামেৰে জনা যায়। অসমীয়া সমাজত প্ৰচলিত বিয়ানাম, আইনাম, ধাইনাম, নাওখেলৰ গীত, বিহুনাৰাম, নিচুকনি গীত, বনঘোষা আদি অসমীয়া কবিতাৰ মৌখিক স্তৰৰ নিদৰ্শন।

অসমীয়া কবিতাৰ লিখিত পৰম্পৰাক কেইবাটাও স্তৰত বিভাজন কৰিব পাৰি।

ক) আদি বা প্ৰত্ন অসমীয়া কবিতা(৯৫০-১৩০০ খ্ৰীঃ)

খ)মধ্য যুগ(১৩০০-১৮২৬ খ্ৰীঃ)

১. প্ৰাক্ শংকৰী(১৩০০-১৪৯০)

২. শংকৰীযুগ (১৪৯০-১৭০০)

৩. উত্তৰ শংকৰীযুগ(১৭০০-১৮২৬)

গ) আধুনিক যুগ(১৮২৬-আশী দশক)

১. প্ৰাক্ ৰোমাণ্টিক(১৮২৬-১৮৮৮)

২. ৰোমাণ্টিক(১৮৮৯-১৯৪০)

৩. যুদ্ধোত্তৰ যুগ(১৯৪১-৮০ দশক)

ঘ) সাম্প্ৰতিক যুগ(৮০ দশকৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে)

প্ৰব্ৰু অসমীয়া যুগৰ কবিতাৰ ভিতৰত চৰ্ঘাপদ, বড়ু চঞ্জীদাসৰ ‘শ্ৰীকৃষ্ণ কীৰ্তন’, বমাই পঞ্জিতৰ ‘শূন্য পুৰাণ’ আদি উল্লেখযোগ্য।

মধ্য যুগৰ প্ৰথমটো স্তৰ হৈছে প্ৰাক্ শংকৰীযুগ। এই স্তৰৰ পাঁচোজন কবি ক্ৰমে হেম সৰস্বতী, কবিৰত্ন সৰস্বতী, বুদ্ধ কন্দলি, হৰিবৰ বিপ্ৰ আৰু মাধৱ কন্দলি। উল্লেখযোগ্য কথা যে, হেম সৰস্বতীৰ ‘প্ৰহ্লাদ চৰিত্ৰ’ প্ৰথম অসমীয়া কাব্য পুথি।

শংকৰীযুগৰ কবিতাৰ ভিতৰত শংকৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱৰ বৰগীত, ভটি, টোটয়, চপয়, কাব্য উল্লেখযোগ্য। এওঁলোকৰ উপৰি ৰাম সৰস্বতী, অনন্ত কন্দলি, সাৰ্বভৌম ভট্টাচাৰ্য, কংসাৰি কায়স্থ, শ্ৰীধৰ কন্দলি, বত্নাকৰ কন্দলি, বত্নাকৰ মিশ্ৰ, নাৰায়ণ দাস, চান্দসাই, হৰিদেৱ আৰু পাঁচালী কাব্যৰ ৰচক মনকৰ, দুৰ্গাবৰ, পিতাম্বৰ, সুকবি নাৰায়ণ দেৱৰ নাম অন্যতম।

উত্তৰ শংকৰী যুগত ভাগৱত আচাৰ্য, গোপাল মিশ্ৰ, গোপীনাথ পাঠক, ৰঘুনাথ মহন্ত, গোপাল চৰণ দ্বিজ, দৈত্যাৰি ঠাকুৰ আদিৰ নাম ল’বলগীয়া। এই সময়ত ব্ৰহ্মবৈবৰ্তপুৰাণ, ধৰ্মপুৰাণ, পদ্মপুৰাণ, মহাভাৰত আদিক আধাৰপুথি হিচাপে লৈ কাব্য ৰচনা কৰিছিল। এই সময়তে মৃগাৱতী চৰিতৰ দৰে চুফিবাদী কাব্যও ৰচিত হৈছিল।

আধুনিক যুগৰ প্ৰথমটো স্তৰ প্ৰাক্ ৰোমান্টিক। এই যুগত ৰমাকান্ত চৌধুৰী, ভোলানাথ দাস, কমলাকান্ত ভট্টাচাৰ্য, ৰত্নেশ্বৰ মহন্ত আদিয়ে কাব্য ৰচনা কৰে।

ৰোমান্টিক যুগত জোনাকী আলোচনীৰ দ্বাৰাই অসমীয়া সাহিত্যত ৰোমান্টিক সাহিত্যৰ আৰম্ভণি ঘটে। বেজবৰুৱা, চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা, হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী, দণ্ডিনাথ কলিতা, নলিনীবালা দেৱী, ৰঘুনাথ চৌধুৰী, যতীন্দ্ৰনাথ দুৱৰা, ধৰ্মেশ্বৰী দেৱী বৰুৱানী, পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱা, অতুলচন্দ্ৰ হাজৰিকা, মিত্ৰদেৱ মহন্ত আদি ৰোমান্টিক যুগৰ উল্লেখযোগ্য কবি।

যুদ্ধোত্তৰ যুগত আধুনিক বাস্তৱকেন্দ্ৰিক কাব্য ধাৰা আৰম্ভ হয়। এই সময়ত দ্বিতীয় মহাযুদ্ধৰ প্ৰভাৱ সাহিত্যৰ বুকুতো পৰে। অমূল্য বৰুৱা, অজিত বৰুৱা, ভৱানন্দ দত্ত, হেম বৰুৱা, নৱকান্ত বৰুৱা, দেৱকান্ত বৰুৱা(যুগসন্ধিৰ কবি) আদিয়ে কাব্য ৰচনা কৰে।

সাম্প্ৰতিক যুগতো মহেন্দ্ৰ বৰা, হৰি বৰকটকী, হোমেন বৰগোহাঞি, নীলমণি ফুকন, মহিম বৰা, ৰাম গগৈ, কেশৱ মহন্ত, ভৱেন বৰুৱা, নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈ, হীৰেন ভট্টাচাৰ্য, হৰেকৃষ্ণ ডেকা আদি কবিয়ে বিভিন্ন পটভূমিত কাব্য ৰচনা কৰা দেখা পোৱা গৈছে।

একবিংশ শতিকাৰ আৰম্ভণি স্তৰত সমীৰ তাঁতী, সনন্ত তাঁতী, জীৱন নৰহ, গংগামোহন মিলি, বিমান কুমাৰ দলে, অনুভৱ তুলসী, বিপুলজ্যোতি শইকীয়া, ৰফিকুল হুচেইন, কৰবী ডেকা হাজৰিকা, অনুপমা বসুমতাৰী, লুটফা হানুম চেলিমা বেগম, সৌৰভ শইকীয়া, নীলিম কুমাৰ, প্ৰণৱকুমাৰ বৰ্মণ আদিয়ে বিভিন্ন ধাৰাত কাব্য চৰ্চা কৰি আছে।

এইদৰেই আৰম্ভণি স্তৰৰ পৰা আহি আহি অসমীয়া কবিতাই আজিৰ যুগত উপনীত হৈছে। এই দীঘলীয়া পৰিক্ৰমাত অসমীয়া কবিতাই সমৃদ্ধি লাভ কৰাৰ লগতে অসমীয়া সাহিত্যৰ উঁৰালো চহকী কৰিছে।

মনোৰঞ্জন বৰদলৈ

সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

